

Latweefchu Alwises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sīnau un nowehleschanu.

Nr. 30. Zettortdeena 23schâ Juhli 1831.

Jelgawa 22trâ Juhli.

Lihds 14tu Juhli pee Nihgas ohsta 1210 fuggi bij atbraukuschi un 1130 isgahjuschi.

No Leepajas pusses.

Schinni Kursemnes gabbala neween wissi lautini wesseli, bet arri wissa bailiba ka Leischu jeb Pohli usnahfschoht, jau senn irr suddusi. Gan farra trohfnis tahlu no mums ne bija, jo zif tahlu irr Palanga, Skohda, un tee zitti pilfatimi kur Kreeweem ar besgohdigeem Leischu dumpineeksem bija jakaujahs? Gan daschu brihdi dohmaht warreja: ja teem patiftu, Kursemme eelaustees un Leepaju islaupiht, kas pretti stahwehs? — Tomeht winni nefad newaid usdrikhschtejuschi, schurp atnahkt un taggadin arri ne wissi trakkaus winnu starpâ us to ne dohmahs. Jo pee Leepajas irr no abbahm pussehm skanstes usmestas un ar dischgabbaleem apstahditas, un no Keisara juhras-farra spehka irr kahdi 600 lihds 700 brihschi, kohschi saldati Leepajā eewesti. Kad nu patiesi drohfschi warram buht, tad arri tihk, no schi lihds schim neredseta juhras-spehka runnaht. Astoni leeli farra-fuggi ikdeenas irr juhrâ redsami, jo tee tik dischi, ka Leepajas ohsta ne mas newarr ee=eet. Krohna deenâs jeb kad munsturejahs, tad no winnu schauschanas ko tahlu, jo tahlu warr dsirdeht, wissi lohgi trihz, un brihnus irr gan, tahdu leelu spehku tik klahdu redseht, kur us astonahm laiwahn wairak leetu un zilveku kohpâ, ne ka kahdâ mehrainâ pilfatâ. Tas leelakais fuggis, to wahrdi: Aleksanders I. turr, un te simts un dividemits dischgabbali

wirfsi, tur arri stahw tas fuggu wirswaldneeks, ko Admirali fauz. Skaitischana gan jauka un isteifschana no tahdeem farra-fuggeem leela buhtu; bet mehs meera lautini, kaut gan sinnam, ka tahdu farra-fuggu par semmes drohfschibu un apsargaschanu waijaga, sawâ prahâtâ tahs mases andeles laiwitas, kas mums fahli un filkus at-wedd, un muhsu puhrus, rudsus un meeschus us zittahm semmehm nowedd, lai mehs par to naudu dabbujam, arri par labbahm eeraugam, lai arri masafas buhtu, un lohti preezajamees, kad Leepajas ohsts ittin pilns no tahm irr, jo tad pee mums labbi laiki un Deewa svehtiba.

— 3.

Taunu farra-wihru drohfsch-prahiba.

Muhsu semmê wehl daschdeen dsirdams, ka laudis ar leelu bailibu farra-deenestî dohdahs, un ka wisswairak refruhfschi mekle ismukt, kur ween warredami. Tas ne faderr nedî ar drohfscha wihra, nedî ihpaschi ar ustizziga pawalstneeka gohdu; un ka ir muhsu semmes lauschu firdis zaun labbahm preefschihmehm jo deenas wairak taptu eedrohfschinatos, tad gribbu juuns mihtem Latweescheem sché kahdu notifikumu issstahstiht, ko senn Wahzu Alwises esmu laffijis.

Tas parutschiks Jakowlew no Starkowas Gar-nison bataljona, kam 217 refruhfschi no Ukrehnussemnes bij jawedd us Winnizas pilsehtu, zaun Kiowes gubernementi ar teem eedams, dabbuja sinnah, ka turumâ kahds dumpineeku-pulks us

teem gluhnacht, teem wirsü gahstees, un tohs
refruhschus no winna rohkahm atswabbinahrt grib-
bedams. Tas wirsneeks, wissu labbi wehrā
nemdams, ka tee dumpineekti wianam ne kristu
pasleppen wirsü, dewe ikweenam no saweem re-
fruh scheem, kas, — ka allaschin refruh schi, — bes
karrä-eerohtscheem gahje, labbu nuhju (wehsdu)
rohka, un apnehmahs teem dumpineekem droh-
schi prettim eet. — 29ta Alwrita mehnescha
deena rahdijahs pateesi ne tahti zo Schiwato-
was meestä weens dumpineeku-pulks no 100
sirdsineekem. Tee refruh schi, sawu svehrestibit
prahktä turredami, ar ko tee sawu jaunu karrä-
ammatu bij usnehmuschi, ne isklühde meschöß,
nedis arri fabeedrojahs ar sawa mihsa Keisera
prettineekem, bet sawa wirsneeka preefschihmei
pakkaldsighdamees, kritte droh schä sirdi ar fa-
wahm nuhjahm teem dumpineekem wirsü, no-
sitte 6 no teem, eewainoja 2 zittus lohti stipri,
dabbuja winnu wirsneeku, ar wahrdu Malinovski,
sawas rohkas, un kluë laimigi, bes ka-
weens no winneem buhtu tannä kauschana paliz-
zis, Lipowezzes pilsehsta. Pehz ta parutschika:
Jakovlew apleezinashanas ihpaschi tas refruh ts-
Baklanow rahdija droh schu sirdi, jo winsch bija
pats pirmais, kas teem dumpineekem wirsü
sfrehje, zaur wissu kanschanu lohti droh schyraht-
tig prett teem turrejahs, un arri pats weegli ar
lohdì pee fahjas tappe eewainohts.

Kad muhsu wisschehligais Keisers par scho-
notikuma no ta wirsneeka bija sunnu dabbujis-
tad winsch lohti preezajahs par winna un winna
refruhschu teizamu gudribu un droh schyrahtibu,
un teem to atmaksahrt gribbedams, dewe scho pa-
wehleschanu: tam wirsneekam Jakowlew buhs
augstakä fahrtä pahrzeltam tap, un Annes goh-
da-sihmi ar zilpu no treschas sortes dabbuhrt; tam
refruhscham Baklanow buhs 100 rublus isma-
fahrt, un wisseem zitteem ikweenam pa peez
rubkeem; wisseem scheem refruh scheem buhs to
pulku Grenadihru-rottas eelikteem kluht, us kur-
reem winni tappe noraiditi (kas teem par leelu
gohdu, jo Grenadihru-rottas tohp allasch tikkai-
tee wisslabbaki saldati usnemti), scho karrä-dar-
bu buhs winnu deenesa-grahmatas eelikt, un
zaur Alwisehm lift sunnamu darriht.

Tee bija pateesi teizami karrä-wihri un leelu
gohdu eemantoja! Lai winnu preefschihme ir
juhsu sirdis eespeeschahs!

W — r.

13 tagrahmatat.

(Ohra puse.)

Zihraues mahzitaja m.

Wehl Juuns, mihl. mahz., no Dekschu buh-
schanas ko stahstift gribbu un pee tahs iswaddi-
schanas weena Seminares jaunekla eesahkt,
kursch us sawu skohlmeistera weetu noeet. Scho-
riht ittm agri winnam atsuhtija sirgus un rattus
pakkat; tudal weens no muhsu wezzakeem jau-
nekleem pee mahzitaja gahje, lai no skohlmeistera iswad-
diht warram. — Muhsu luhgschana tappe pee-
pildita; wissi zehlamees, gahjam ar gawilescha-
nu no Dekschu falna us leiju, weens bars no 45
jaunekleem, Weens muhsu skohlmeisteris, Pl.
kungs. Ne taht no Dekschem gahjam zaur
weenu zeemu Rudditen; zaur salcem jaukeem
rudsu laukeem, smukkahm ganniklehm un pla-
wahm. Pehz tam nahk tas zeems, kur tas
pulks svehtelu ligsdas (Allthof) — labs leels
zeems no kahdeem 60 nammeeem. Sché fasskai-
tiju 34 ligsdas, kahdus 50 svehtelus. Us dauds
nammeeem trihs ligsdas; zitti wehl taggad eesahkt
taifift, ness schaggarus, krauj us to nammu
tschuktureem. Wehl gahjam lihds weenam zee-
mam Schmudditten, juhdsi no Dekschem, kursch
pee tahs Schosse-(disch) zetta no Krensberges us
Eilaivas gull. Nu nehmam labbas deenas no
sawa drauga, un gresamees no daschadahm doh-
mahm apskundeti us sawahm mahjahn, ka-
mehr winsch arween tahlak ais kalmi pasudde. —
Ne taht no schihs weetas weens peeminneschanas
tohrnis, kur tee Pruh schi 1813 svehrejuschi,
tehwu semmi glahbt, preefsch tehwu semmes
mirt. Sché arri nogahjam; smukka tohrnite us
jauku appalu kalmu; muhs gan tahds gars,
tahdas dohmas ne pildija, ka tohs svehretajus

toreis — tomehr es skaidri dohmaijohs, kà tas
warr buht bijis. — Puffdeena atkal pahrnah-
zam sawà zeeminà, labbi, labbi eekusufchi —
jo pahri par diwi juhdsehm bijam gahjuschi. —
Dekschu zeems, fur es esmu, naw ne ko difch;
tikkai tafs Seminara ehkas, mahzitaja nams,
laidari, stalli, kurros wiffas jeb muhsu skohlaï
jeb basnizkungam peederr. Tee behrni wiffi no
zeemeem, kas naw tahlu no mums, schè atnahk
skohla. — Muhsu basniza, it tai augstakà kal-
na, lohti wezza ehka; winna eshoht 1400 brun-
nimeeku laikà buhweta. Tohne wairs ne eshoht
no ta laika, altaris arri zits — sunukki feltihts,
altara galbs ar farkam wadmallu apwilts, freh-
fli un kohri ar daschadahm bildehm ismahliti.
Wezza brunnineeka zeppure, zindi, wehlogs un
sohbins basniza pakahrti. Jaukas ehrgeles al-
taran pretti, fur mehs jaunekli arween stahwam.
— — — Alswakkar biju tohnes gallà; us
trihs pufsehm, zaur lohdsineem dauds un tahlu
warr redseht. Prett seemeli Kënsberges toh-
nes skaidri redseju, ne tahl eeblakkam juhru —
Jauka isskattifchanga! — leels plazzis, gan
drihs no 5 juhdseem, ko skaidri pahrfkattiht warr,
jaukus sattus meschus, sattus rudiù laukus; mui-
schas un zeemus schi klajuna pulks skaita. —
Gan skattijohs, woi ir Kursemni, ir sawu mihi-
ku Zihrauwu ne redsechu, bet par welli, jo tah-
lak jo miglains jo tumschaks palikke, lihds peh-
digi wiss pee debbes mallas pasudde, neko wairs
ne redseju; tikkai garra atmimnejohs, skaidri sin-
najur, ka us to pufsi manna mihla tehwa sem-
me, manna mihla Kursemme gull. — Us waf-
fara pufsi neko dauds ne warr redseht, te augst
kalnt un meschi fazeltahs, wissu apkahrti. —
— — Pee dahrsa kohpschanas wehl laudis-
gauscham mulki; winni no Kënsberges kohfus-
lela wehja un faulgoht ar plifikam safneem
wedd, neddelahm kohfus schohg mallà taupa,
kad atkal stahda. — Gan zittam jauks dahr-
sinsch ar smalkeem ahbolu un bumbeeru kohfeem,
bet no ihstas kohpschanas neko ne sim. —
Pee muhsu skohlas-mamma reds piramides pehpe-
les, kas preefch desmit gaddeem stahditas, kas
jau no 5 — 6 assu garrumà, no 3 pehdu apkahrt
resnuma. Schee tee pirmi, ko tik jaukas redse-

jis, tà kà ne farrina ne truhfst. — Muhsu mah-
zitajam jauks namminisch, fur bischu fastini us-
stelleti; to kohpschanu skaidri mahzischohs —
— — — — Ar lauku kohpschanu
gauscham atpalkal; neweens grahwis — tahdi
arkli, ka knappi warr zelt. Diwi wehrschi tohp
preefch juhgti un kad arr, knappi warr redseht,
ka arrajs kust. — — — Tafs arraju ehkas da-
schadas; junti no salmeem, feenas no kohka,
starpas ar mahleem ismuhritas. Man winnas
tà ne patihk, kà muhsu arraja ehkas. Istabus
pee dascheem gan raschenas schlihwas, karro-
tes un fruhsmas gar dseedeem safahrtas; pee
galla lohga pulksens, blakkam durwin kamins
fur ehdeni wahra; ihpaschi kambaris, fur fain-
neeks un fainmeeze gull. Tam leelakam pulksam
stalli, flehte un istaba appaksch weena junta.
Ar kohka kuperhm staiga — naw muhs arraju
pastalu wehrtas, kahjas nospeesch — — —
Kas jo baggati wihrischti, ar sahbakeem eet —
Natti un raggas nejaukas; par seemu winni
stahw mahjä, pawassari brauz ar ratteem me-
schä, balkus un sklandus west. — Nekad 4trus
sirgus blakkam juhds; es redseju, ka balku wedde
ar ratteent, 6 sirgi preefch, arween diwi un
diwi blakkam. Ta winni wissur brauz, ta fain-
neeks, feewu, faimi un behrmus wedd basniza,
ta wedd lihkus kapsehta. — Tee arraji wehl ne-
jauku wallodu runna, jebchu behrnus gan skai-
drâ wallodâ mahza.
Kà mihti wehl pulku, pulku lappiu raksttu,
wehl dauds jums stahsttu, kad jau tik dauds ne
buhtu aiskawejis. Kas ar gohdu gribb pastah-
weht, kas slawu ar saweem darbeem. Dekschös
gribb nopolniht, newarr ne weenu azzumirkli sau-
deht. Gohds Deewam, gohds Jums, mihlais
tehws un mahzitais, man eeksch wissahm leetahm,
ar wissadahm mahzischahn labbi eet —
— — — — Mami skohlmeisteri man
wissi weenlihdsigi mihti isturr, tà kà es tikkai
pehz winna prahta wissu steidsu peepildiht. —
— — — — Us Danzig eschu gan; muh-
su zeenigs mahzitais to labpraht gribb — — —
Kas tad man pulks ko Jums raksttu,
no sawas reisefchanas jastahsta buhs. — — —
Kad atkal, mihlais tehws ar kahdu grahamatinu

man eepreezeet? — to faldu svehtu preeku,
to svehtu brihdi ar skumjahm peeminnu, pehz
labbahm sinnahm no Jums wisseem, no Zih-
raues zeeningas mahes gauscham gaidu — — —
Ko darra Juhsu dahrsi? woi tee mihi strasdini
jaw dehj? woi spaleera-kohki jaw seed? — Al!
kad atkal pee Jums buhfschu, kad atkal warre-
fschu Jums sawu rohku par paligu sneegt, kad
atkal Juhsu tehwa glahfschenâ meerigaki war-
refschu dsihwoht? — Es zerreju, kad no Dan-
zig pahrnahfschu, kahdu grahmatinu no Jums,
mihkais tehwâ, atrost, us tam manna dwehsele
preezajahs. Wisseem, wisseem Juhsu mihleem,
ka arri manneem wezzakeem dauds labbas dee-
nas. — Beidsoht ta atjaumota apstiprinaschana,
ka arween palikschu ka taggad Juhsu pateizigs
behrnisch

And rejs.

Teesas fluddina schanas.

Pehz nolfschanas tahs Kuldigas aprinku teesas
scheit wisseem tohp sinnams darrihcts, ka preefsch scho
teesu tee deenesi to zitkahrt appaksch Kimmahles, tag-

gad appaksch Wahrmes dsihwobamu mohberneeka Sa-
bleffsky un winna feewas, par atstrahdaschanu ta
eelsch zitkahrtigas nohmas weetas krahta parrada no
92 rub. 75 kap. sudraba naudas, lihds tahn no us-
suhssetaja atlihdzinajahm mafahm, tanni 4tâ Au-
gusta deenâ schi gadda tam wairakfolslitajani taps is-
fohliti. Kuldigâ imâ Juhsli deenâ 1831.

(S. W.) Henking, asfessers.
(Mr. 598.) E. Günther, fiktehrs.

Kad tas wezzais fullains Friedrich Busch appaksch
Aldirres dsimtumuischas nomirris, tad ta Aldirres-
muischas waldischana scheit wissus winnas mantineeki
usaizina, lihds 21mâ Augusta f. g. few peeteiktees un
prett atlihdzinachanu tahs behres un zittas isdohfcha-
nas tahs atstahtas masas mantas prettim nemt, jo
zittodi schahs leetas pee schihs pagasta tefas par at-
lihdzinachanu tahs peeminnetas isdohfchanas taps
pahrohtas.

Aldirre 10tâ Juhsli 1831.

Zitta fluddina schana.

Tas tirgus kas Leela Cezaâ zitkahrt ifgaddus us
wezzem Labrenzeem (10tâ Augusta) tohp turrehts,
scho gaddu ne taps turrehts, kas scheit wisseem par
sinnu no

Leelas Cezawas muischas waldischanas.

Maudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihge tannî 6tâ Fluhi 1831.

	Sudraba naudâ.	Rb.	Kp.		Sudraba naudâ.	Rb.	Kp.
3 rubli 74½ kap. papihru naudas geldeja	I	—		I	pohds kannepu . . .	I	—
5 — papihru naudas . . . —	I	32		I	linnu labbakas surtes	2	—
I jauns dahlberis	I	30		I	— filktakas surtes	I	50
I puhrs rudsu tappe mafahsts ar	I	35		I	tabaka	—	60
I — kweeschu	2	75		I	dselses	—	70
I — meeschu	—	90		I	sveesta	I	80
I — meeschu = putrainu	I	30		I	muzza filku, preschu muzzâ	4	50
I — ausu	—	65		I	— wihschnu muzzâ	4	75
I — kweeschu = miltu	3	—		I	farkanas fahls . . .	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	60		I	rupjas leddainas fahls	5	—
I — rupju rudsu = miltu	I	25		I	rupjas baltas fahls	4	25
I — sirau	I	30		I	fmalkas fahls . . .	3	50
I — linnu = fehklas	I	75		50	graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafâ.		
I — kannepu = fehklas	I	—					
I — kimmenu	I	50					

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: G. D. Braunschweig, Censor.

No. 354.